

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea normelor privind modalitățile practice uniforme aplicate la efectuarea controalelor oficiale asupra plantelor, produselor vegetale, a materialelor de ambalaj din lemn și altor obiecte

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
<p>Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea normelor privind modalitățile practice uniforme aplicate la efectuarea controalelor oficiale asupra plantelor, produselor vegetale, a materialelor de ambalaj din lemn și altor obiecte a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare .</p> <p>Subdiviziunea: Direcția siguranța alimentelor.</p> <p>Persoana responsabilă: Țurcan Ana, date de contact: e-mail: ana.turcan@maia.gov.md, telefon: 022 204-530.</p>
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i>
<p>Sursa proiectului: proiectul este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014.</p> <p>Temeiul legal:</p> <ol style="list-style-type: none">1) în temeiul art.21 alin. (3) din Legea nr.82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, 199-201, art. 265).2) în temeiul Legii nr.422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor.3) întru executarea acțiunii nr.32 și nr.130 din Cap.12 al Planului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025.
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i>
<p>În prezent, legislația națională a Republicii Moldova în domeniul controalelor oficiale în sectorul fitosanitar este parțial armonizată cu acquis-ul comunitar al Uniunii Europene. Cu toate acestea, există neconformități în ceea ce privește</p> <ul style="list-style-type: none">- reglementarea detaliată metodologiei de efectuare a controalelor oficiale asupra plantelor, produselor vegetale și altor obiecte susceptibile de infestare cu organisme dăunătoare;- stabilirii frecvenței minime uniforme a acestor controale; reglementării controalelor specifice asupra materialelor de ambalaj din lemn, utilizate la transportul anumitor categorii de mărfuri provenite din import. <p>Acest procesul poate genera dificultăți în desfășurarea eficientă a activităților autorității competente - Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- limitarea capacității de a planifica, implementa și documenta controalele oficiale conform practicilor recunoscute la nivel european;- riscul de diminuare a transparenței și trasabilității în ceea ce privește proveniența și

<p>supravegherea fitosanitară a mărfurilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezența riscurilor sporite privind introducerea și răspândirea organismelor de carantină; - lipsa unei implementări coerente a art. 84, 91, 92, 98 și 30 din Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor și a art. 54 alin. (5) din Legea nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.
<p>3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse</p>
<p>3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi</p>
<p>Proiectul de Hotărâre a Guvernului are drept scop reglementarea unui cadru normativ clar, aplicabil și eficient pentru organizarea și efectuarea controalelor oficiale în domeniul fitosanitar.</p> <p>Principalele prevederi ale proiectului includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea modalităților practice uniforme aplicate la efectuarea controalelor oficiale asupra plantelor, produselor vegetale și altor obiecte (Anexa nr. 1); • Aprobarea frecvenței controalelor asupra materialelor de ambalaj din lemn utilizate la transportul anumitor mărfuri din țări terțe (Anexa nr. 2); • Stabilirea frecvenței minime a controalelor oficiale în spațiile de lucru ale operatorilor autorizați; • Reglementarea creșterii sau reducerii frecvenței controalelor în funcție de evaluarea riscurilor fitosanitare, istoricul de conformitate al operatorilor și alte criterii obiective; • Aplicarea unei frecvențe minime uniforme de 15% pentru controalele asupra materialelor de ambalaj din lemn, în conformitate cu reglementările UE;
<p>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</p>
<p>În procesul de elaborare a proiectului de Hotărâre, a fost analizată opțiunea alternativă de emiteră a unui ghid metodologic sau a unor ordine interne ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p> <p>Această opțiune a fost considerată inadecvată pentru transpunerea unui Regulament UE, deoarece:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nu are forță juridică normativă, fiind un instrument de natură administrativă; • nu poate asigura respectarea uniformă și obligatorie a cerințelor UE în întreg sistemul fitosanitar național; • nu oferă garanțiile de trasabilitate, transparență și responsabilitate impuse de cadrul comunitar.
<p>4. Analiza impactului de reglementare</p>
<p>4.1. Impactul asupra sectorului public</p>
<p>Prezentul act normativ va avea un impact pozitiv asupra activității autorităților publice, în special asupra Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) - autoritatea competentă pentru aplicarea și monitorizarea controalelor oficiale fitosanitare, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea planificării strategice a controalelor oficiale, prin introducerea unor criterii uniforme și transparente de evaluare a riscurilor, a frecvenței și a intensității inspecțiilor; - Consolidarea capacității operaționale a ANSA, prin crearea unor proceduri de inspecție, eșantionare, testare și raportare, în concordanță cu bunele practici ale Uniunii Europene;

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului de Hotărâre a Guvernului nu implică alocarea de resurse financiare suplimentare din bugetul de stat. În acest sens, menționăm că din partea operatorilor din domeniul alimentar nu implică costuri suplimentare pentru implementarea prevederilor proiectului. Activitățile prevăzute (controale oficiale, inspecții, supraveghere) se află în responsabilitatea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, conform prevederilor legale din Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor și Legea nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului de hotărâre de Guvern va avea un impact asupra sectorului privat, în special asupra operatorilor economici care desfășoară activități în domeniul producției, prelucrării, depozitării și comercializării produselor de origine vegetală, precum și asupra celor care utilizează materiale de ambalaj din lemn.

Adoptarea noilor cerințe va presupune, diminuarea și efectuarea unor frecvențe a controalelor oficiale optime și transparente pentru desfășurarea activității operatorilor economici, la fel menționăm reglementarea unei frecvențe bazate pe anumite riscuri și pe evidențele întocmite de către operatorul profesionist.

Un alt aspect important este obligativitatea de implementare a unui plan de gestionare a riscului legate de organismele dăunătoare, timp de cel puțin doi ani consecutivi în vederea diminuării frecvenței controlului oficial de către autoritatea competentă asupra activității acestora, în conformitate cu articolul 91 din Legea nr.422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor.

Alte impacturi indirecte sunt legate de activitatea autorității competente (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor), responsabilă cu efectuarea controalelor oficiale, în baza cărora se stabilesc următoarele condiții:

- Stabilirea frecvenței controlului oficial asupra operatorilor profesioniști autorizați să elibereze pașapoarte fitosanitare;
- Efectuarea periodicității controlului fizic asupra plantelor destinate plantării, altele decât semințele, inclusiv tuberculi, bulbi și rizomi, care au fost introduse pe teritoriul Republicii Moldova într-o etapă inactivă;
- Efectuarea inspecțiilor în cazul suspiciunii de riscuri pentru sănătatea plantelor prin eșantionare și testare;
- Efectuarea controalelor pentru detectarea prezenței organismelor dăunătoare sau a semnelor sau simptomelor relevante ale acestora.

4.4. Impactul social

Impactul social al proiectului este indirect pozitiv, manifestându-se prin creșterea securității alimentare, prin reducerea riscului de contaminare a lanțului agroalimentar cu organisme dăunătoare;

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Impactul asupra datelor cu caracter personal nu a fost analizat, deoarece Proiectul Hotărârii de Guvern nu are incidențe normative asupra acestui subiect.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul asupra echității și egalității de gen nu a fost analizat, deoarece Proiectul Hotărârii de Guvern nu are incidențe normative asupra acestui subiect.

4.5. Impactul asupra mediului
<p>Proiectul de Hotărâre de Guvern va avea un impact pozitiv semnificativ asupra mediului, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevenirea introducerii și răspândirii pe teritoriul Republicii Moldova a organismelor dăunătoare, care pot afecta pădurile, terenurile agricole și ecosistemele naturale; • Menținerea sănătății solului, florei și faunei autohtone;
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu s-au identificat alte impacturi.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
<p>Proiectul de Hotărâre de Guvern este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014.</p> <p>Proiectul Hotărârii Guvernului transpune prevederile următoarelor regulamente UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/66 al Comisiei din 16 ianuarie 2019 privind normele referitoare la modalitățile practice uniforme pentru efectuarea controalelor oficiale asupra plantelor, produselor vegetale și altor obiecte pentru a verifica respectarea normelor Uniunii privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor care se aplică mărfurilor respective, CELEX: 32019R0066, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 15 din 17.01.2019; - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/288 al Comisiei din 18 ianuarie 2024 privind frecvența controalelor asupra materialelor de ambalaj din lemn care transportă, protejează sau sprijină anumite mărfuri din anumite țări terțe, CELEX: 32024R0288, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2024/288 din 19.01.2024. <p>Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelul de concordanță elaborat conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.</p>
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
<p>Prezenta Hotărâre de Guvern urmărește crearea cadrului juridic intern necesar pentru efectuarea controalelor oficiale asupra plantelor, produselor vegetale, materialelor de ambalaj din lemn și altor obiecte, în scopul prevenirii și combaterii organismelor dăunătoare plantelor.</p> <p>Normele aprobate prin această hotărâre stabilesc obligațiile autorității competente în ceea ce privește frecvența controalelor, precum și condițiile pentru creșterea sau reducerea acestor frecvențe, aliniindu-se la cerințele europene.</p> <p>Prezentul proiect reprezintă cadrul normativ secundar de implementare a măsurilor de protecție fitosanitară conform Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor și Legii nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.</p>

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
<p>Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului la data de 02 iunie 2025 a fost plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare :</p> <p>https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-normelor-privind-modalitatile-practice-uniforme-aplicate-la-efectuarea-controalelor-oficiale-asupra-plantelor-produselor-vegetale-a-materialelor-de-ambalaj-din-lemn-si-altor-obiecte/14589</p>
7. Concluziile expertizelor
<p>În conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE de către Centrul de Armonizare a Legislației.</p> <p>În conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.</p> <p>În conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul urmează să fie supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.</p> <p>În conformitate cu art. 32 alin.(2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul va fi supus expertizei Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător.</p>
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
<p>Prezentul proiect reprezintă cadrulul normativ național secundar de implementare a Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor și Legii nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar</p>
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
<p>Implementarea prevederilor proiectului în cauză se va efectua din bugetul de stat în limita mijloacelor alocate pentru activitatea ANSA și nu necesită mijloace financiare suplimentare.</p>

Secretar de stat

Iurie SCRIPNIC